

Bermon de spiritu sancto

locis sacris plusq; in pphanis Dixerūt alij q; oratiōes ecclie omnes pollute sunt p sy moniam. Dixerūt alij vt begardi/non esse vocaliter orandū/sed mentaliter tm. in q; dam libertate spūs quā dicunt non subiici pceptis diuinis. Sed et errores alios q; omnes denueret; ppter qd redditur apd deū inefficax oratio quā in fide fieri debe retradidit Jacobo. postulet inquit in fide.

Hic late p̄t̄z materia grandis/taz sup factō dñi nostri pape q; sup alij. que p p̄t̄ iussus et obediens p̄tero. **T**andeſ sub epilogō cōcludētes dicamus. q; aduersus omnes insultus aduersarie p̄t̄ates. aduersus scismata errores et scandala spūalis ne quicie. Aduersus deniq; omnes laqueos quos in via pegrinatiōis nostre abscōdūt supbi/efficacissimū remediū est h̄c comit̄m orōem/fide et spē subnīcam et animatā charitate. Nam hec est victoria que vincit mūndū fides nostra. a qua dirigit oratiō. a lacer fidelis et voluc̄er nūcius nō ad deum. cui dicebat fidelis rex Josaphat. ij. pa/lio. xx. **L**ū ignoramus qd agere debam⁹ hoc solū habemus residui ut oculos n̄ros ad te dirigamus p̄ orōem sc̄ que vicit et dñia nature est. **S**it igitur nūci⁹ iste (iu/xta qd pdicū est) Agilis et expeditus bo/nis associatus. patiens et benignus. liberz non serviliter alligatus. Amicabilis et mo destus humilis et subditus. Hec enī est grā in xp̄o Iesu qui ē deus bñdictus in secula

tibus virtute multa. Non enim vos estis qui loquimini dicebat xp̄us aplis. sed spū ritus patris vestri qui loquit̄ in vobis. **C**adat o vtinā mō sicut olim in ecclia pri mitiua dū Petrus loquereſ apud Lornes liū cadat spūlāctus sup oēs audieſes ver bū. q; nisi spūlāctus cordi assit audientis. ociosus est fm̄o loquētis ait Greg. at Au/gusti. Cathedram in celo tenet qui corda docet. Repleat igitur totā domū istā i q; se/dētes estis vos aplici viri. vos in eode spū cōcorditer adunati. Adunati inq; Et non ne cū Maria m̄re Iesu: **E**ludebim⁹ ne virgo sacratissima dicere te p̄ntialiter hic adesse. vbi filius tuus n̄f emmanuel se teste ē vbi spūs ei⁹ adest in medio. Edes vtiq; et si nō forte corporali dim̄ sione q̄q; hoc inui sibiliter agere p̄t̄ corpus glōsum p̄ agili tatis et subtilitatis dotes. Edes spūlāli sup nos influxi et intuiti. cōuertens ad nos il los tuos misericordes oculos. ad quam su spiramus gemēes et flētes in hac lachry marū valle implorātes adūtū spūlācti in nos et sup nos hodie. mediante tevirgo mi cōcordissima. quā iō sanctus spūs nedum ad sufficientiam vel excellētiam sed ad eru berantissimam et fontalē redūtantiam im pleuit ut ip̄am in nos alios refunderes. qd viciante salutamus exorantes. et exoram⁹ salutates p̄ illud angelicū. Ave grā plena. **S**pūs dñi replete orbē terraz. Ed iō cūdissimam hanc et diuinā sapiētis vocem ad hoc ecclie carmē amēnissimū. ad sono rissimam hanc suauissimamq; ton⁹ orbis armoniam. sacer iste cetus. ordo iste deuo tissim⁹. nūquid nō assurgedz in anago gicos mētis excessus. in secretos cordis iu bilos. cū exultabūdo quoq; carnis tripus dio. Qm̄ hec est dies quaz fecit dñs. exultemus et letemur in ea. Et certe dignū est vti solennitate spūlācti/ois spūs laudet dñm. lauderz moduliset in organis/b spūlāli fla tu repletz. pulcra varietate sonantibz p̄ di stinctiōem donoz meritoz et virtutū qua si totidē fistulaz. Itaq; bius ppl̄s qui scit iubilatiōem laudē et exultatiōem. **F**allor si hoc nō intēderit pfatio qd de xp̄o dr. q; as cēdens sup oēs celos sedēsq; ad dexterā dī p̄t̄. pm̄issum spūlāctm hodiernadie i fili os adoptōis effudit. Quappter pfusis gau dīs tor⁹ in orbē terraz mūd⁹ exultat. Quare qz pleni sunt celi et terra maiestatis glie spūlācti. Hinc celū laudibz intonat. mūd⁹

Bermon de spūlāctō

Spiritus dñi replete orbem terraz. Sap. i. Hoc p̄claruz sapientis eulogiu. hoc inspi raclūz. p̄phatū diuinitus ora culū decantat in exultatione cordis in iubilo vocis. sancta m̄r ecclesia. recolens in ip̄o missariū introitu stupendū nimis aduentū dñi in orbem terrarū. quā do apparuerūt aplis dispdite lingue tāq; ignis. sed itq; supra singulos cox spūlāctis quo repleti ceperūt loq; varijs linguis magnalia dei. put idem spūs dabat eloq; illis. **E**to vtinā p̄s celeberrimi p̄s et frēs in eodem spū nūc collecti. vtinā det eloqui spūs iste dñi/magnalia dei q; sua sunt. det voci sue vocē virtutis. qm̄ ip̄e cōtinēs oia sciam bz vocis. q; inspirati locuti sunt sancti dei homines. q; dedit verbū euangelisā

et ultans iubilat. gemens infernus ululat. Accipimus in hac armonia / iusticia; p te no[n] in inferno q[uod] gemens ululat. molle cā tum seu discatū mie in celo q[uod] laudib[us] ito / nat. cōtratenorē vero velut ex vtroq[ue] opo / sitū dū hic mūndus etultas iubilat cū p[er]phā dicere. **N**iam r[ec]iūdiciū cātabo tibi dñe. Tale nos hodie carmē canere suenit dū p[er] inauditiū seculis. mie in electis / et iusticie i reprobis / miraculū spūs dñi repleuit orbē terrarū. **E**t animaduertat p[ro]cor vfa beatitudo. qm spūs iste dñi q[uod] repleuit orbē terrarū. spūs est huius sacri cōclū. Grandis plane dignitas admirādaq[ue] sublimitas ut eodē spū vniā formē viuat et vegetet hec sacrosctā sinodus eccliam repūtans. q[uod] spū cōneci dicunt in vnu pater et fili. **S**z vere sic decebat vt xp̄i sponsi et ecclie spōse sue esset vnu spūs. Maior enī adhesio vel intimior qualis esse p[otest]. q[uod] spōse ad spōsū Dicit aut̄ Apls q[uod] q[uod] adharet deo / vnu spūs est cū eo. Deniq[ue] primitiā eccliam describens Lucas Multitudinis inq[ue] credentiū erat cor vnu tāia vna ī dño. Quid plura q[ui]rim? cū orauerit p[re]m q[uod] non eraudiri neq[ue]. vt credentes in eū essent vnu. sicut ipē et p[er] vnu sūt. Sūt at vnu ī spūscō. q[uod] q[uod] nō oīno sūt ad credentes. **H**ic est spūs ille dñi q[uod] repleuit orbē terrarum. repleuit sane mot[us] vt in principio fecit deus celū et terrā. q[uod] spūs dñi ferebat sup aq[ue]s nō exclusus v[er] elatus. q[uod] intus fonebat k[on]tra alia translato[n]em nō inclusus vel artatus. Neq[ue] enī q[ui]c[unque] subsistere p[otest] q[uod] nō repleuit spūs domini p[er] cēntiā potētiā et p[er]nitiam. Hoc b[ea]tū arti culus p[er]sūns cōdemnat. q[uod] cā prima sit res motissima sic q[uod] nō p[er]iniquissima error. Quānis insup op[er]atrinatis. sint indiuisa nō quidē ad intra (vt Jobes andree sumit p[er] argumēto p[er]cessiōis spūscō ab vtroq[ue]) s[ed] ad extra. nihilominus cōpleta formatio rerū. mod[us] et ornat[us] eaꝝ appriat spūscō. p[er] q[uod] diuina bonitas tanq[ue] cā finalis q[uod] p[er] principaliſſima cāꝝ est / mouit ad rerū creatio[n]ē vt in eis sese diffunderet. Est enī bonus suūp[er]ius diffusinum. **H**inc Job ait. Spiritus dñi ornauit celos cōcorditer ad psalmist. Verbo dñi celi firmati sunt. Sequitur. Et spū oris eius oīs virt[us] eoz. **N**oc vidit diuinus Dionisius qui ordinās nomina dei: et prius collocauit q[uod] nomē hoc ens.

Hoc et Plato / et multi poetarū theologi / sub q[ua]dam inuolucre somniasse videntē dū dixerūt cū virgilio (si bñ memini) Principe celū. **B**ratissima p[er]sus hec specula[t]io etiā phantū. p[er]scrutari quēadmodū de spūs dñi repleuit orbē. Atuero longe gratior diuinior atq[ue] sublimior offert cōsideratio si de opib[us] creatiōis ad recreatiōis operationē vertūs mētis acies. fidei lumine bene collustrata purgaraq[ue]. Illic offert celeberrimū solēnitatis. bodiernē mysteriū. q[uod] nūlū stupore mirabili. nullū salubritate fructuosius et efficaci excogitari p[otest]. q[uod] spūs domini repleuit orbē terrarū. hoc ē p[er]figuram quado repleuit hoīes orbē terrarū in habitates. cōtinēs scz. p[er] cōtentō. vel locū p[er] locato. Quanq[ue] et hoīes h[ab]mōi nō ī p[er]ueni enter dici possint orbes terrā multis silvitudinib[us]. Sed ex hac noīatām / q[uod] egredientes a deo p[er] creatiōem et recreatiōem / rursus a scipis et oīb[us] creaturis / in deū qui ē alpha et oī principiū et finis / revertantē p[er] cognitio[n]ē et amore. Ob talē vero circulū v[er] orbē intelligibilem / quis nō recte noīauerit homines iustos / orbes esse? Et quidem terre nos q[uod] cū spiritib[us] suis h[ab]eret corpori q[uod] terre nū terrā inhabitat. Uel iō certe noīans orbi terrarū p[er]ter virtutis stabilitatem et p[er] impiitudinem obedientie. Firmavit enim de[us] orbem terre qui nō cōmouebit. ecce stabilitas. Et de rois volubilib[us] ezechiel dicit q[uod] vbi erat iper spūs / illuc gradiebāt. Ecce obedia. Alludit his Oratiō di. de viro sapiente / q[uod] est totus teres atq[ue] rotundus. Deniq[ue] sicut hō de oīs creatura / de crea[t]a mūdi. de microcosmus sic cū noīare orbez terrarū fas putam? **D**escripsit pulcerime Boe. p[er]dictū orbicularē circulū intelligibilem / de egressu creaturaz a deo. et de regressu rursus ad ipm. dū cecini. Repetunt p[er]p[er]ios queq[ue] recursus redituq[ue] suo singula gaudent. nec manevilli traditus ordo. nisi q[uod] si nī iunxit orū / stabilemque sui fecerit orbem. Cadit rursus ī eādem sniam altero carmine. Hā in rectos ieuocās itus. fleos iterū cogat in orbes. Quenūc stabilis cōtinet ordo. Dissepta suo fonte fatiscant. **H**ic est cunctis cōis amor. Repetuntq[ue] boni fine teneri. Q[uod] nō aliter durare q[uod] nō si cōuerso rursus amore refluat cāe q[uod] dedit esse. Jo bene diffiniendo inquit Erestote. Bonū est q[uod] oīa appetunt. **C**eterꝝ vero intellegibiles hoīm spūs eo p[er]fectiōrem sui

DQ

Sermo

K faciunt orbem quo pfectius atq; diuinius spiritu vite est in scipis. tanq; in rotis. illis pphicis q; plene sunt oculis intus et extra. Intus p intelligentiam. extra p corpoream sansatiōem. **D**educit hā reductionēdo minus Bonanē. cardinalis in itenerario suo/mentis in deū quo libello et autore suo laus omnis terra iferior. **T**alis erat orbis terrarū quilibet ex aplis et disciplis habitatib; in vnuz cū mlierib; et Maria mre Jesu. qn̄ verificatū est illud dñi p Jobeleg. Et qdē in nouissimis dieb; effund. i de spiritu meo sup oēm carnem et pphabūt filij vestri et filie vre vtrūq; notat sexū. Verificatū est item illud sapiētis p themate sumptum Spūs dñi repleuit orbē terrarū. Cui⁹ repletiois sensibile fuit signū. doctrina ligiarum p eūdē spm collata. de quo ptinus s̄b ditur. Ethoc qdō cōtinet oīa sciam habzycis. Nam eo replente/voces diuersas intonant. fatur dei magnalia. **H**is ita quasi phezialiter et lraliter elocutis pūsc̄s adyleriora p̄gat fmo vnu velut incidēter dciūrus sum q; reuerēdissimū prēm doctorē in cōpabile ac p̄ceptore meū p̄cipiū dñm cardinalē cameraceū. excusat a desidiosa v̄lvi ciosa p̄positi mutatione. et exiguitatē meaz relevat a temeraria p̄sumptiōe. Assignat fuerat itaq; eidē. R. p. fmo p̄ns. Accepta uerat. cōpilaueratq; ip̄z ex integro et iā memorie cōmendabat. dñ febris valida sic eū copipiu. vt in leciū et in medicos deciderz. **I**ussit igitur (sunt enī petitiōes sue/ius; siō mibi) Iussit vt succederē loco sui. Parui. licet impar virib;. nō in mea. sed in obediētie virtute/et in vre btitudinis expta benignitate. et in affluētissima spūsc̄i bonitate spem reponens q; iubēs pollicitus est. Aperi os tuū et implebo illud. Obedierat qui dicit Os meū apui. nec frustratus ē. qz sequit et attraxi spm. **P**orro nibil ex intentione/qdō vel p̄trialitatē vel offenditionem sonet. p̄pono dicere ne id qdē nullo spe licet fieri. Abūde satis est ad loquēdū solennitatis bodierie misteriū grāde. qn̄ spūs domini repleuit orbē terrarū. **E**t bene spiritu dñi. nō spūs mudi. nō spūs carni. nō spūs demonis. q; sunt tres immudi spūs. quos i Apoca. Iohes vidit egrediētes de ore bestie/in modū ranarū. que garrule sordide turgideq; sunt. Spūs insup q; nō pmanet sup oēm carnē hoc est carnaliter viuentem q; spūs est qui viuifcat. caro nō pdest q;

q; Spūs/quo degustato desipit oīs caro qui scruta etiā p funda dei et oīa dñjudicat Hic hodie spūs repleuit orbē terrarū non qualicūq; sed exuberatissima repletione Inuenit enī spūs dñi repletio multiplex et signanter triplex. **R**epletio sufficiētie. q; lis est in oīb; spem fidem et charitatē habētib;. Est etiā in puulis baptisatis vci i vte; ro scificatis. quēadmodū Gabriel dixit d̄ beato Iohē q; spūsc̄o replebit adhuc ab vtero mīris sue. **A**ltera est repletio abundante vel excellētie. qualis fuit in bō pro thomartire Stephano quē elegerūt apli. plenū fide sapia et fortitudine. qualis repletionis p̄ticipes sunt pfecti et cōtemplatiū **D**emū repletio tertia est redūtantie vel sufficiētie. qualē in supmo xp̄us hūit. q; niam in ip̄o habitat plenitudo diuinitatis corporaliter Post ip̄m maria grā plena Hic ro. Leteris p̄ p̄tes daf. marie v̄o se infudit plenitudo ḡretora. vt a capite deriuat oīs influxus vitalis et spūalis p mariā q̄si p colū in cetera mēbra totius ecclie. Hanc p̄in de repletioen licet differēter. hodie suscepit apli. qn̄ repleti sunt omnes spūsancto. Tūc enī spūs dñi repleuit orbē terrarū. Ad qd̄ ita. Ut q; redūtantia et sufficiētie in oēm terrā exiret sonus eoz. et i fenes orbis terre verba eoz. **R**epletionez p̄mā opatur spūsc̄iū. in actiūis incipientib; et p̄ficientib;. Et hec qdē bona sufficiētis est. Repletioem alterā opatur spūsc̄a; crus in cōtemplatis et pfectis. et hec melior excellētiorē iudicat. **T**ertiā v̄o cōmuni cat spūsc̄iū viris heroicis p̄pollentib; et exercitatis in vtrāq; vita actiua sil' et stem platiua. qb; nō tollit actio cōtemplationē nec actiōem cōtemplatio phibet aut refugit. Hecē optima repletio sufficiēter ac redūtanter in alios deriuata. Ad imitatiōnē angeloz qb; hoc insigne est. qn̄ in eis nō obſtit̄ theoria iungi misterio. cōtemplatio sc̄ actiōi. Immo v̄o cōtemplo eo attentiā arte p̄mā. q; fm illā h̄nt exēplariter opari. Exēplū de scriptore et exēplari libro et lue. Hinc in scala Jacob v̄li sunt angeli ascēdētes p̄ cōtemplatiōem et descēdētes p̄ ministratiōem. Et qm̄ hierarchie et sublimis p̄latoroz deo amabilū stat̄ exigit repletionē h̄moi p̄fectissimā et optimā. d̄ enī (dicente Greg) p̄latys esse actiōe p̄cipiūs et p̄ cunctis in cōtemplatiōe suspēsus. vt sit ambide xter vt Eliot. **D**icamus aliq; de repletioe

tali que contemplationem piter et actioēz cōpletī, vbi p̄eplatio iā nō inseq̄tur actiōne, vt in sue adq̄sitionis seu generatiōis p̄ mordio, sed ipaz puenit īformat p̄tutur vegetat roborat dirigit et pficit. Hęc enī salūtūr q̄ vitā actuā in duos se cernūt statūs aut ḡdus. Quoꝝ alter est p̄ui ad cōtēplatiōem, et hic qđē impfect⁹ solicit⁹ am̄a tūr bidus, iuxta illud. Martha martha solici ta es tē. In altero aut̄ req̄es qđā pax et trā quillitas et cōtēplatiōis sapide cōdimēto et ex influxu eius cōtinuo/repif. Ita vt in spū lenitatis/agit oia/doceat et corrigat oia q̄r nihil deradice amaritudinis ē in corde sicut ē dū in spū vehementi conterunt naues tharsis. Hic h̄z veritatē. illud Grego, Prudentissimū verbū. vera iusticia et passi onē h̄z, falsa indignatiōem. Tālē habu isse repletiōem aplim, colligim⁹ ex eplis et actib⁹ suis. Lōversatus sum ait inter vos in omni humilitate lacrymis et māsuetudine, scio abūdere, scio penuria pati. Ecce rū, oib⁹ oia fact⁹ sum. Qui et suadebat gaudere in dño semp. et nihil solictos esse, quā si tristes, sp̄ aut̄ gaudētes, vt sit in aduersis et p̄spis idē vult⁹ idē anim⁹, quēadmodū de Socrate p̄dicabāt.

Dearticulabitur aut̄ id qđ reliquū ē f̄monis, in triplice cōsideratiōem. Prima loquet de mō qđ p̄spī ritūsc̄m cōica freplete. sc̄da loquit q̄lū sic ex sp̄ūsc̄i replētē cōtēplatio. tercia loque tur quēadmodū plenitudinē cōtēplatiōis cōseq̄tur comes actio. Prima cōsidera. Sp̄us dñi dū replet hoīem incolā orb̄ terrarū facit hoc nō quadā naturali nccītate, sed gratuito sp̄otaneoꝝ volūtāt̄, atq̄ libertatis arbitrio. Docuit h̄z xp̄s q̄ H̄z codemo loquēs dicit. Sp̄us vbi vult sp̄irat. Et apl's post q̄ dixerat q̄ diuisiōes ḡtī rū sunt, diuinerās eas subdit. Hec aut̄ om̄a opaꝝ vn⁹ et idē sp̄us, diuidens singlis put vult. Itaq̄ deus sicut dicit Job lumen testet in manib⁹, claudēs et apiens, put vult qui cui⁹ vult misereſ et quē vult indurat. H̄ est induratiōe p̄mittit. Hęc enī q̄s q̄dī cere p̄t. Lurita facis/etī si pierit nationes q̄s fecit, cui est p̄ ratione volūtās, qui oia q̄cūq̄ voluit fecit i celo et in terra tē. Deſ fecit ad hui⁹ cōsideratiōis imp̄scrutabilē ab yslū/ois penephōꝝ astrologōꝝ ep̄icureoꝝ stoycoꝝ/imo et p̄ipateticoꝝ p̄scrutatō. dicē

tiūm/vel deū nō esse, vel n̄ curarerēs extra se, vel agere necessitate nature sicut sole et ignē. Quid idcirco mirādū, si deū nō sicut deū glificauerūt, neq̄ grās egerūt si nō spa uerūt ab ipo p̄ orōes al: qđ suffragiū neq̄ p̄ lacrimas. Hoc ei fatū h̄ anile h̄ deliz iudicabāt. Docet hoc oīo cathonis apud salustiū. Hoc aut̄ a n̄re et vere religionis abhorret traditiōe q̄ toniēs monet. Venerite adorem⁹ et p̄cidam⁹ a n̄ deū, plo.co.do. Et iterū. Sacrificiū deo sp̄us cō. cor tē. Tali bus enī lacrimarū hostijs placat̄ de⁹. Re ferēt in vita patrū de illo machario anacho rita magno. q̄ interrogat⁹ vbi a frīb⁹ ingemuit dicēs. Plorem⁹ fr̄es plorem⁹ vbi la crime purgat̄ p̄ctā. ne illic plorare cōtingat vbi lacrime exurēt corpora n̄ra. Imposibili enī oīo est nō plorare dicebat magnus arseni⁹ aut hic p̄ p̄ntiā. aut illīc p̄ dānatōe⁹ Porro teste aplō. qđ oīem⁹ sicut optet nescimus/ sed sp̄us est q̄ orat ad deū p̄ nob̄ ḡcītib⁹ inenarrabilib⁹, glo, orare facit. Ad quid ita? Almirū vt p̄ pfundā hūilitatem/ reddat aīam suūp̄ius capacē. Sup̄ quē re quiescerit sp̄us me⁹ q̄rit dñs: nisi sup̄ hūile et quietū et tremēc̄ f̄mones meos. Est aut̄ humilitas hec, vt hec abyssalis altitudo in dīciorum dei honoretur casto silentio i fīs dei simplicitate. quā h̄z paupcula ml̄r plus aliq̄n q̄s sapiētes hui⁹ seculi. q̄ perscrutatores maiestatis opprīmūtūr a glā, sic oclūs nictoracis a clarissima luce solis suū cerne re cōtenderit/retūdi⁹ cecat̄q̄. Tur illum impleat, illū nō impleat, noli q̄rere si nō ris errare, nō dū impleris/ora vt implearis. Hā qui vult esse p̄tīcēs optimarū dei donatiōnū/optet orōib⁹ reduci, vt in bonoꝝ prin ciipiū. Ipe quidē oib⁹ adest, nō aut̄ om̄a ei assunt. Tunc aut̄ ei assumus cū castissimis orōib⁹ inuocatēs/reuoluto aio p̄pīq̄mus. Ho cōdīn⁹ dionisius exemplificat de categōria itellīgib⁹, p̄tēsa in celū, tē corda nauis herētē litorib⁹, p̄ quā nauis ad litus nō lit⁹ ad nauē deducit. Ult̄ igīt alīq̄s repleri sp̄iscō. Ult̄ exp̄stimo Ascēdat exemplō sāctō in sup̄iora dom⁹, in cenaculū grande stratiū, hoc ē in apicē mētis sue, claudat fo res, ostia et fenestrās sensiū p̄ q̄s mōr̄ ascēdit. Colligat in vñūvires suas oēs, sedeat quiescēs, p̄seueret orās, recogitet cū p̄phēta oēs annos suos in amaritudine aīe sue cū spe salutis/cōsequēde. Sic enī orat cū ma nia q̄ amarū mare et q̄ mīf̄ Jēsu mīf̄ salutis

Berimo

nominatur. Fiat repente de celo quasi ve-
hemens sonitus diuinorum iudiciorum. q̄si ter
refaciēs. vt a timore dei cōcipias spūs salu-
tis. vt deniq̄d supmissio igne fiat inflamauū
cor et renes carnaliū affectionū cōmutent
in desideria frumenta fluentia supnorū fo-
tis vite. Quisquis sibi receptaculū tale pa-
uerit. replebit eū mūdans diuinitas deita-
tis. **D** Altiero mirabile nimis est et nescio/
si magis intimo gustu et expimēto cognoscible
explicabile verbo. qua rōfieri p̄t
vt spūscitiū pueniat aiam quā repleturus
est. nō puentus ex opib⁹ vel meritis. quoni-
am nō ex opib⁹ sed ex vocāte dictū ē Jacob
dilexi. Esau aut̄ sp̄ odio habui. Ipaz nihil
ominus aiam cohortant scripture sacre. vt
se p̄paret. vt se disponat. vt faciat qđ in se ē.
p̄dictis et silib⁹ modis. orādo. lachrimādo.
gemēdo. velut aliquid opeř ad spūsciti suscep-
tiōem. Hā et dei coadiutores esse tradit a/
plūs. Et certes iūhil p̄suis coagit arbitriū
um. vñ meritū. **F**atendū est plene coagit
p̄ cōsensum spontaneū/obedientē p̄moniti/
om̄ spūsciti. sed vt ita coagat̄ obediat hoc
iam nō ex se est sine grā. sed q̄ grā p̄nentuz
est et p̄ eā salubriter tractū. Necq̄ tñ iō min⁹
ad meritū deputata est cōsensus hmōi. sic a
criter arguit. Prosp̄ tra cassianū dū ē iste
cōsensus viuificatus et format̄ a grā. q̄ si
p̄ impossibile sensum hūc ex puris natu-
ralib⁹ eliciuisset sine grā. imo placētior et ac-
ceptior tāto est deo cōsensus talis. q̄to de
in eo magis innenit mun⁹ suū qđ accepteret
sicut bñficians nō iō min⁹. sed plus amat
bñficiatiū. Alia pinde reddis hūlior et deo g-
tior. ex ea cōsideratione q̄ qcqd h̄z meriti/
puentix grā donat. **N**uo cōtra stultissi-
ma est p̄sumptio putantiū se puenire deū/
ipm̄ velut obsecq̄ seruilit̄ ad hoīs actio-
nem. Error iste fuit pelagionox. et oīm ē q̄
sapiētes sunt in oculis suis. q̄ terrena sapi-
unt. nec ista p̄cipe q̄ dei sunt pūt. nisi docu-
erit et repleuerit eos misericorditer spiritus
dñi repulso spū tumido mūdi. **D**emus
q̄s salutē nr̄az nō nob̄ sed deo q̄ si fec̄ nos
et nō ip̄i nos in esse nature dicēte psalmista
nō mun⁹ cōfitendū est de esse grē qđ ē recre-
atio qdā. Docet hoc oīo psalmiste. Emitt.
sp̄. t. et crea. tē. **S**cādalisant aliūde ho-
mines qles p̄dictimus carnales filij hui⁹ se-
culi. q̄ nō rapiūt q̄ hmōi puentio non tol-
lat libitatem atq̄ necessitatē. Aut quin i deo
sit inuenire vicissitudinis obūbratioez aut

psonaz acceptiōem vel inefficaciā m̄ opa-
tionis. dū a p̄uentiōe resilit q̄s et peccat. In
ducūt p̄terea illud Ang⁹. q̄ deus sic res ad
ministrat vt eas p̄prios motus agere sinat.
Liberū arbitriū cur ab hac lege inquintdi
cetur exemplū. Hec etēptū est fatemur. q̄n
sinat ip̄m agere deus p̄prios motus sue lib-
tatis. imo tanto liberius et efficacius sinit.
q̄to ip̄m ampliori p̄uenit grā. viuificat in-
format corroborat et languiduz erigit et sa-
nat. Puto (exempli gratia) q̄ dū egrot̄ hō
sanatur a deo. nō idcirco deū enī p̄prios mo-
tus agere nō sinit. sed ad eosdem aptiorem
reddit. **A**ddatur ad hec cōsideratio salu-
berrima et alta q̄ in ordine et latitudine spi-
ritualiū charismatū/ inueniūtur p̄prij mot⁹
singularū virtutū suo mō diuiniori liberi-
ori et excellētiori quēadmodū suos mot⁹
haber naturaliū agentiū ordo. vt motus fi-
dei est miracula agere. Si habueritis fidē
sicut granū sinapis/dicentis. huic mōti trās-
ferete et transferet. Mons spei liberationez
a dño recipe q̄ in me spauit/ liberabo eum
Motus charitatis habere oīa que sunt di-
gratia. Amicoz enī oīa cōia suntvñ p̄ euā
gelicus ad seniorem filiū Fili. omnia mea
tua sunt. et tua mea sunt. Et ita de reliq̄s p̄/
tutib⁹ suo mō. cōcordantias omitto. Lon-
stat aut̄ q̄ sicut corpus p̄pter aiam est/ non
ecōtra. sic corporalis omnis iste motus natu-
raliū agentiū/ ordinatus est subiectus et s̄b-
seruiens ad agenda supnaturalia diuinorum
charismatū Quia in re p̄spicuū sit porisma
sue corollariū pulcerimū qđ nō turbat res-
rum ordinē deus. nec earū motus saltē oī/
bedientiales impedit. dū ad fidem ad spez
ad charitatem iustoꝝ/ p̄ utilitate vel ip̄orū
vel ecclesi/ miracula spūssanci opaꝝ Sic
bodierna die factus repente de celo sonus
sic signis pligias suas dis̄p̄titus. sic lingua-
rum ap̄licaz p̄us in eruditariū motos i so-
nos varios. sic eloquētie tania viuacitas i
eis/ vt multa milia hoīm breui orōe v̄l ser-
mone/mox cōuerteret hō p̄scator et sine li-
teris peritus. Sic cōstantia tam admirabi-
lis et ebrietate simillima. dum ibāt apostolus
ligandentes a cōspectu concilij qm̄ digni
habiti sunt. p̄ noīe Jesu xp̄i contumelias pa-
ti. Sic deniq̄d stupendū illud vincēs oīm
admiratiōem miraculū. q̄ in fra paucissios
annos omnem regioneꝝ q̄ sub celo est a sol̄
ortu v̄sq̄ ad occasum et ab aquilone et mas-
ri. quagati sunt. tam ardenter q̄ effaciter

homines paucissimi et ignobiles et iopes repleres mūdum euangelio dei qđ erat legib⁹ et morib⁹ in ueteratis summe cōtrariū indeis scādalū et grecis stulticia sicut Aug⁹ et Chrif. elegāter exaggerant in cōfirmatiōnem legis nostre. Hec inq̃ oia et silia miracula si ad sola corporalia respicias yidentur esse motui naturali cōtraria. Si vo naturam cōpaueris ad grām iudicabis natūram vt ancillā grē sicut dñe ordinabiliter paruisse. Ordo q̃ppe qualis alter rectior q̃ lis naturalior est q̃ ut replete spūscō orben terrarū noua fiant oia nouus rex noua let noua signa noua miracula. In nova signa immuta miracula petit sapiens. Et in Apoē dixit. Qui sedet i throno ecce noua facio oia. Potuerat ilōgissimū p̃trabi. s̃ p̃positi memor ad alterā me transsero cōsideratiōem.

Secunda cōsidera

Spūs dñi dū replet boie; incola orbis terrarū nō necessitate sicut dictū est. s̃ spōtanēa voluntate attollit ipm. vt in arcem cōtemplatiōne p̃fectionis ascēdat. Ipm si quidē spūs dñi repletiōem cōsequit̃ libera mentis eleuatio sursum ducens. Instarte ste Qui de qua ferunt q̃ replera rore et ob structa si ad seruidū solem exposita sit sursum abit. Mystice. ros grā. Pondus meū inq̃ Aug⁹ amor meus Illo feror quoq̃ et feror. hoc pfectū amoris pondus (si nō potius levitas dicēda est) emergete faē sp̃ritū a turbida fluctuantū fantasmatū et ecundantū desideriorū carnaliū tetra caligine. vt sup̃as liber euadat iauras. vt fertur sup̃ aquas cogitationū vagantū et in stabiliū somnioq̃ similiū. vt eruat de tenebris et vmbra mortis. Ubi prius erat vincrus in mendicitate et ferro male cōsuetudinis et somnis originalis. Senserat experientia felici repletiōem hanc spūs dñi sursum agente ipa m̃r Augustini sc̃tā monica Hec aliq̃ in eccia sc̃tī Lypriani martiris suscepit sacrā cōiem. in q̃ plenitudo grē velut in suo fonte sumit. tum p̃tin⁹ corpore a terra leuato tales erupit in voces. Volemus in celū. volemus in celū fideles A qua dum postmodū querere qđ sibi voleisset hec insolita clamositas et eleuatio. Ipa vt erat tota colubine simplicitas pie benigneq̃ r̃ndit. Et qđ vultis. qđ queritis? Cor meū et caro mea exultaerūt in deū vi

uum Longuit id qđ sequitur Altaria tua dñe virtutū. supple cōtulerūt hanc eleuatiō nem. Tale aliquid de sc̃tō Thoma referūt cuius corpus etiam cōtemplatio lenabat a terra. Sic in beatis p̃nie speculis maria magdalena et maria egyptiaca faciū legim⁹ Quid d̃ ipa nostra iuuēcula tympanistria Exultauit inq̃. i. extra se saltauit spūs me⁹ in deo salutari meo. Sile aliquid sensit Au gustinus q̃ deo loquens cōfitebat. Intro ducis me aliquid in affectū quendā iūsita tū valde. qui si pficiatur nescio quid erit q̃ ista vita nō erit. sed resorbeor. Hec est assensio in deū quā petebat q̃ dicebat Quis dabit mihi peinias sicut colubē et volabor req̃escam. Oro quesunt penitentes: nisi ipa cōtemplatio que describit a cōtempla tuō Richardo. qđ est liber mētis intuitus in diuina spectacula cū admiratione suspe sus. Uel vt Aug⁹ ait. Cōtemplatio est ad dei iūsibilium salubriter afficiens animū mentis illustratio vel illuminatio. Uel vt Aug⁹ placet. Cōtemplatio est viuacitas intelligētie. q̃ cuncta palam bñs ap̃a visione cognoscit. Uñ est illud spūs oia scribatur. glo. scrutari facit. etiam pfunda dei. Ad qđ reducitur illud ec̃cs. Lustrās vni fa in circūtu celestī sc̃z terrestriū et infernum p̃git spūs. Seq̃tur tñ suos circulos reuertitur. Hoc sit dū p̃priā puitatē defecti bilitatemq̃ cōsiderat. Hanc cōsideratiōnem seq̃tur lachrymosa deuotio flāte spū sancto. Nam flauit spūs eius et fluēt aque. In q̃bus aq̃s lacrimariū se lauat. balneat. et baptisat cōtemplantis aia quēadmodū dixit ad ap̃los xp̃s. Vos antem baptisabitini spiritu sancto. Et qđ nibil ita animam lauat purificat decorat illuminat et leuat sicut intima compunctiōis deuotio. Ad hanc seq̃tur mentis illuminatio. noua uia qđam neomenia iuxta illud ysa. Flō ab seconde ultra faciem meam ab eis eo q̃ effuderim sup̃ eos spūm meū. Hec autē facies dei plena grārū que est sol iusticie nulla rōne videri p̃ot sine delectatiōe qđ dulce lu men et delectabile est oculis intelligentiis videre sole. Tunc sentitur virtus et veritas illius verbi. Spūs meus sup̃ mel dulcis. Qđ senserat sapiens qui iocūdus exclamat. O q̃ bonus et suavis est dñe spūs tu⁹ in nobis. Tunc enī fm̃ meliorem mēt̃ ñfer rōis virtutem/ineffabilib⁹ et ignotis/ineffabiliter et ignore cōiūgimur ait Dionisi⁹

DQ 3

Berino

Ineffabiliter & delectamur dñi sic ineffabilis
summe conuenientis coniunctio. Et quoniam eodem dicente Dionisio diuinus amor erraticus est et plecte amantem sui iuris esse non sinit, sed amat. Ad hanc delectationem amorosam sequitur transformatione. Exemplo auri & argenti quod quidem durum est & solidum, sed per virtutem ignis caleficit, liquefacit ac in aliâ mutatur maneri. ut quilibet formam possit accipere. Exemplu pterea ferri candoris quod plicabile redditur: natum induens ignis. Exemplo rursus aeris luminosi. Exemplu de gutta aqua, quod multo vi-
no mixta conuertitur in ipsum non placet, propter errorem Almerici pisius damnati & aliorum dicentium iam cōteplantis in deo conuerti. et perdere iam eē quod habebat in proprio generetha bere solū esse ideale in deo. Itaque non habet modum, sed porro fit in alio transformatione quodam per spissitudinem sicut notat Apls. Nos autem reuelata facie gloriam dñi speculantes transformamur a claritate in claritate tanquam a dñi spiritu. A claritate fidei in claritate cognitionis. A claritate oris in claritate intelligentie. a claritate in intellectu in claritatem experimentalem noticie in affectu. Deinde sequitur defectio sine casu vel exaltatione. Exemplu de alauda que quoniam illuminata ascendit, ascendens cantat iubilat, cantans obliuiscens sui, et tandem velut stupida vel spasimata cadit, sic Dionisius. Nos inde castissimis contemplationibus et diuinis splendoribus repleti super apparentiam radioꝝ in brevis experimentis per exceſsum mentis deficit. Concorditer ad psal. Defecit in salutare tuum aia mea. Et itaque. Defecit caro mea et cor me de, cor mei et ps mea deus in eternum. Et in psa. Mirans et deficiuntur illa sunt sine numero. Hec est preciosa in conspectu domini, non mors scientia ei quod quā obtinere balaenam non est dicēs. Moria aia mea morte iustorum, obdormit mors suspirat Bern. quod vita non auferit sed mutat in melius. Quoniam enim formidat luxuria, ubi non sentit vita? Quoniam habet peccandi potentiam, quod transcedit peccandi consuetudinem. Excedere quippe aia est non avita saltē a sensu vite necesse est, ut nec vite tentatio sentiat. Utinam frequenter hac morte cadam, ut laquos mortis euadam, nec sentia luxurie mortis ferat blandimenta, nec ire avaricie vel impatiens stimpulos molestias solitudinem et curam. Talis est opinor defectio anglice primitatis est, mudi delectationibus, cōrgm solitudinibus non inuolui. Sed hoc plane facit for-

S
tis ut mors dilectio, quod sicut iam mors a corpore, sic aīm dilectio separata mudi vanitate, immo et quoniam ab ipso corpe. Legisse me mini me de quadam muliere deuota, quod fons ne super transformatione metis in deo per dilectionem die pentecostes, audiens concutiebat. Primo gemitib⁹ inenarrabilib⁹ suspirib⁹ atque singultib⁹ quod dum culparet et pulsib⁹ clangulis phibere fa circūstantib⁹ ne clamoribus suis turbarer audientes, nec hipocrisis ostentaret, race fatua quiesce misera. Ipsa cōpresso spiritu velut mustum sine spiraclo quod lagunculas nouas dirupit, non valens plenitudinem amplius feruidi spiritus intra se capere, dirupit venis et nervis expirauit. Beata per meam fidem, sic enim pie credere fas mihi est. Beata martir amoris effecta, quod iam canere poterat nedum illud amore languore, philocapta sum: amo per amorem. Vulnerata charitate ego sum, sed et amore mortua, mortua misib⁹. Damato viua. Rursus defectiōem predictā sequitur aut cōcomitantur absorptio quodam simplificās et vniuersitatis eius deo, atque suomētē deificās, quoniam perditis nūris alteritatis, percupiscētis curisq; cōclusis et supermundane explicari, in diuinū monadē cōgregamur, aut diuinū dionisi. Cosmopolitanus ad ille lud eruditoris sui pauli, mortui estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in deo. Nec est pars quod exigit oīm sensum, pars quam mūndus dare non potest, quod in mūndo persistit, in me pacē habebitis, ait Christus. Hirra regira in ventre, in latu, in dorsum, non alibi pacē inuenies, non alibi societatem. Exemplu est alexander cui totus orbis non satietate sed ardētore et diuinitatis libidine instillauit, nec erat totus orbis illi nisi puluis bolus. Sic in avaris, sicut voluptuosis intellige, quod de siliq; porcornis, quoniam nec saturatio oculis visu, nec auris auditu. Solus spiritus domini est qui replet in boīs desideriū nostrū, qui adipe frumenti satiat nos, qui dat manna absconditū, qui per hā pastus erucrat. Quaz magna multitudo dulcedinis tue domine, quam abscondisti timētib⁹ te. Hic est calculus filiorum dei habēs nomē scriptū, quod non nouit nisi qui accipit. Hic in diuinā caliginē in star moysi vocatus spiritus. Hic in sibili laure tenuis sentit dominum. Hic in thalamo dormit et requiescit salomon pacificus, et beniamin adolescentulus in metis excessu. Hic gastatur fauus mellis, fauus propter ille luminatiōem intellectus, mel propter dulcos

rationem affectus. Hic moyses mystic^o dicit gregem viriū suarū in interiora deserti. Hic sedet solitarius et lenat se supra se ubi dñs loquit ad cor eius. Hic dicit petr^o bonū est nos hic esse. Et philippus sufficit. et Maria magdalena. Vidi dñm et hec dirit mibi. Hic introducit aia in cellā vinariam. vbi bibit ebriam sobrietate spūs. vbi suspirabūda epithalamū canēs verba dimidiat dilectus meus mibi ait et ego illi. egodorum et cor meū vigilat. Hic obtestatur dilectus de dilecta. Adiuro vos filie hierusalēne suscitem vel euigilare faciat. dilecta do necipa velit. Vult autē dum pondus amoris spūalis horologij cadit et mentē p/ cutit/ vocans et insonans ad opus actiue p/ dilectione primoꝝ p/ quo sit hec tertia ryl/ tūma consideratio.

Tertia considera/

tio. Spūs dñi dū repleteuit hoīem incolamboribus terrarū p/ plenitudinē redūtie. cōstituit ipm fortē et expeditū ad opera vite exterioris et actiue. ¶ Vidiq^o hoc in Maria q post susceptā grē plenitudinem in xpī cōceptione. ptinus iuit in montana cū festinatōe. mīstratura Elizabeth cognacē sue. ¶ Retundit hoc exēplo arrogās be/gardoꝝ stulticia. que in talē se libertatē spīritus et cōtemplationē mentiū ascendisse. vt nō amplius teneant diuinis obsequiū pceptis tanq^o seruilibꝝ. Quo cōtra ē illud xpī. Si diligitis me/ mādata mea seruate. Et pfecto tanto esse humilior atq^o ad fūcē dū pmptrior quisq^o d^r et munere qsto se obligatorē esse spicit in reddēda rōe. ¶ Hā cū plenitudo legis sit dilectio/ signū p/ dilectionis sit ethibitio opis. q nō diligit ope p̄tīmū/ quō legē ipseuit. Proximū attēdīs tenō viciū nō errore sūi. qz q diligit iniq/ tatē odit ai. in opant; cā. ¶ Leterū legim^o moisen postq^o locutus fuerat ei dñs in mōris caligine/ qz ad ppli tumltuātis regionē descēdebat tabulas legē ferēs. et cōplatiōnis interioris redūdatia. facies eius radiosa cornutaꝝ videbat. Etenī sicut lāpas er lūine. sic cor:pus totū ex interna cōplata/ tione lucescit pulcrificat mītescit. Hic vul/ tus hinc oculi hinc tota corpū cōposito dī/ unū aliqd sobriū. modestū. sermū et deco/ tū p se ferunt/ sed velat facie hanc hūilesdi/ cētes. Secretū meū mibi. secre. me. mi.

Legim^o apliū postq^o rapt^o in tertiu celum audiuerat archana herba que nō licent ho/ mini loq^o. postq^o insip mente excesserat dō et dixerat. Hā cōuersatio in celis est. hinc talis et tatus regredi ad disponēda cubilia maritorꝝ ad verbēa. ad tumultū. ad vincula. Vbi qd amplius miremur nescio. vñ s^b līmitatē in cōēplatiōe. vel humilitate; in actione. vbi deū quodāmō ppter deuz dese/ res. cupiebat anathema esse a xpō p/ pplo ad xpīm trahēdo. ¶ Scrlpsit Lchrif. salu/ berrimū de cōpunctione liby. vbi regem da/ uid mirat et extollit supra modū/ qui tal fu/ erit in actione regiminis regni' cuz assidui/ tate cōpunctionis intime cuius vocea. iste sunt. Tota die cōtristatus ingrediebar. la/ uabo p singulas noctes lectū meū. Fuerūt mihi lachrime mee panes die ac nocte. O culi mei semp ad dñm. et talia sine numero p psalteriū. Uerū hoc sibi pstabat spūs for/ tis. quo cōfortari petebat dices Redde mi/ hi leticiā salutaris tui et cā. Sequi p/ tūnens ad actiua. Docebo iniquos vias tuas. ¶ Uellem darek^h spaciū q serenissimū. rho/ manoꝝ regē compare liceret in hac laude/ ip̄i dauid. Eū nāq^o labor incredibilis ac/ tue vite iugiter exercet. In quo nihil omi/ nus spūm deuotōis habitare compiū est p/ collocutiōes deuotas vsq^o ad cōpunctio/ nem lachrimosam audientiū. His oculis vidi et sensi. ¶ Ecultans nūc in spū confi/ teor tibi p/ ter. q fideliter in actiōe laboran/ ti qnq^o pl^o intime cōpunctionis infūdis. quā nōnullis in ociosa vita/ cōēplatiōe hmōi/ torū sollicitudine industriaꝝ q̄rētibꝝ. Ita p̄ qm. sic bñplacitū est aī te. Bñplacitū nō meritū vt nō gloriē antete stulta p̄sum/ ptio ois carnis. sed qui gloria in te gloriē. ¶ Inuenio p̄terea deuoti Bern. desideriū tale q grām p̄daciōis seu mīstratiōis sic i/ alios effunderet. nō vt canale qd p̄tin^o sic/ cas feces retinēs. s; vt cōcha plena supefflu/ ens seu fons vii^o ppetua vena scaturiens. qui nec facile turbat. et turbat^o p̄tin^o ad ni/ torē p̄stinū redit. Ad quid ita q̄rebat scīus iste. vt nimiq^o actio cōtemplatiōis grām nō auferret. Hinc est eiusdē ad frēs documen/ tū q in qualibet actiōe meminerit illi^o ec/ desistēce cohōratiōis Sursūz corda. cui/ tam veraciter q̄ frequētē vīnā fieret rūsio/ Hēmus ad dñm. ¶ Quid q Anthonius post plenitudinem contemplatiōis in de/ cto hauste. ip̄e neq^o ex occursu freq̄nti s̄m.

Berino de spiritu sancto

Nec ex circstantibus turbis dum alectariam quin venisset / aliquid turbationis vel molestie sensire se fatebatur. Hoc mirans est Hilario. sed tanta tamquam radicata stabilitate antonij mens immota manebat. aut si movebatur non in uno redibat in ipsum. Datur exemplum sensibile de acutus nautarum affectu magnetem. que iugiter redit ad poli prospectum. **H**ac stabilitatem contemplationis in actione. et actionis in contemplatione. fuisse crediderim in bruis rego. buncto et silib plurimis. Qd de ipsis aplis atque discipulis hodierna die factum non dubito. Porro de martiribz Lauratio Vincetio et talibz. venerabilis Richardus sentit eos in medijs ignibus addiuina suspenses fernetiis et fuerant in pris. Hoc sonat illa vox Vincetum dum erat corpus machina candens. Ecce nam in sublime agor et oea principes tuos seculo altior o tyranne despicio. Qd aut in Christo paciente non fuerat dispensatio fuit. per nostra redemptioem Alioquin delectatio interior corporam oem absorbutus est tristiciam. **R**ursus methaphysicando cum theologia considero. quod hec spissus domini superflui repletio stabilitatem in spiritualitate. eo quod a materialitate quod est arrest. maleficium operatur ipam magis ac magis purgat et elogat. Hinc ut crescere homini repletio spissus domini ipsa cupiditatis seruitus letifera vel enescatur penitus sicut in bruis. vel immunita languescat ut in viatoribus pfectus. **S**upaddamus quod spissus domini quod repleuerit dominos facit. non quicunque rerum sed ois. Omnia sunt inquit apostolus. Nam quod spiritus dei agunt. filii dei. hi liberi sunt. quod rbi spissus domini ibi libertas. quod si filii liberis sunt. heredes eos esse non est. heredes quod est dei. coheredes autem Christi. Christi vero dominus esse omni multipli et titulo quod ambigatur. Ac pindet quod negat enim cohereditus suis oia tribuere abude ad frumentum vel ad obsequium. Quore est apostoli. Scimus quod diligenter deum oia cooperantur in bonis. et sic etiam oia aliena mala. Attenda rursus hoc dominium super corpus proprium. quod obedit proximi premissi si crepleto. longe excellenter quam visus derat arresto. cuius in hec est similitudine in virtuoso oia consonantia. Datur et ipsum dominum super exteriora in languoribus curiositas subiectis demonibus et generaliter in mirabilibus faciendis potest expedit. vel persone scienti. vel aliis per quibus fiunt. sicut ordines nature tam duximus gressus subditum esse. Qd si ita

sensisset Autem ponendo materia extero rem subditam esse rationali aie / ubi fundare nascitur magicam naturalem tolerabilitate dicitur. sed altera fuit intentio sua. **C**olligimus expressis quod ad modum mutationem notabilem in microcosmo. scilicet in hominibus est mutatio in macrocosmo hoc est in maiori mundo notabiles fieri. sicut in diluvio. sicut in fulminatione per apolis peccatricis. sicut in horrendo scelere iudeorum per nece Christi quod sol obscuratus est. terra tremuit. petre scisse sunt. Denique quod de operatione assidua motu suo posuit hoc et Jacobus et eloqua sacra et miracula crebra restant. Hodiernum inter cetera miracula quod orantibus aplis patratum est.

Art qui solicitat pro

per hec predicta non nullos multiplex inquisitionis vel studiositas vel curiositas. **P**rima questio. Queruntur aliqui cur modo sic olim signatos quod creditur non sequitur ut scriptores tollant. ut linguis loquantes nouis verbis. Rursum det Gregorius in Omelie euangelij de ascensione. et apostolus dicens. quod lingue sunt in signo non fides libus sed infidelibus. **S**ecunda quod. **Q**ueritur qualis illa fuerit lingua varietas. audiueris sonis eadem lingua resonabat. Vel an idem sonus. se varius modo intelligibile rediderit sicut in auditibus erat varietas. Unde secundum magis esse probabile. **T**ertia quod amplius queritur si donum hoc lingua et colatum est mulieribus et marie matre Iesu. sed etiam bus et orantibus in cenaculo cum reliquo. Autem difficultatem dictum apostoli. qui docere mulierem non permittit sed aliud est quod lex contumis verat. aliud quod privilegia seu priuata concedit Iacobus maria apostolus fuit apostoli. **Q**uarto quod. **A**mplius queritur. si in apostoli epistolis tractandi donum illius latens energia. ut pleniori varietate secedent intelligi licet in lingue. hoc non optinet. **Q**uita quod queruntur amplius. an soli apostoli daret hoc modo visibili spiritus sanctus. probabile est quod sic. quod quis Simon magister oppositus perauerit dices date mihi haec praeterea. Et haec de simonia grandis possit esse declaratio. sed pergit ad terminum. **S**exta quod. **Q**ueruntur alii. si hodierna die spiritus sancti repletio confirmavit apostolos nunc doctorisatos sic quod peccare non possent vel errare. cum de petro dicat paulus quod repente fidelis erat. quod non recte ambulabat ad veritatem euangelij. Sed cedimus reprehensibiliter fuisse ventalem non mortalem. **V**ii. quod.

Sed cur hac die pentecostes potius q̄ al
tera datus est spūsc̄tūs? Ut sc̄z eius ignea
let noua tunc daretur quando verus dona
ta est. **O**ctaua questio. **C**ur p̄cessit res
penitus ac vehemens sonitus? Qm̄ solz
hoc spūs bonus facere ad humiliationem
D̄aligus et opposito blanditur ad arro
gantia. **F**lona questio. **C**ur cū apl̄is
et discipulis cohabitabant m̄lieres, cum a
sanctis p̄ibus postmodū cohabitatio ta
lis culpata ph̄itaq̄ est? Dentur nūctles in
gra confirmati. cōcedet et h̄mōi cohabitatio

Sed hec rara avis est in terris. **C**. q̄o.
Lebez quō dicit spūsc̄tūs docuissedi
scipulos oēm veritatē. cū hoc sit appriatuz
filij. cū p̄terea m̄ltas veritates philosophā
tum nescisse videoꝝ. vt geometriam astro
nomiam? R̄ndent doctores q̄ scriptura sa
cra p̄ antonomasiā dic̄t oīs veritas. In q̄
supba cōfundit̄r nōnullorū garrulitas

Undeclima questio. **S**olicitat̄r alios
inquisitio de spūsc̄tō. Quorū qualib⁹ mōis
mittitur q̄billabif. et quō p̄cedit a p̄et si
lio. et hic de scismate grecorū plurima Quō
remissionē peccatorū facit spūsc̄tūs. Et si
detur plenitudo p̄tatis ecclesiastice sūe spi
ritusctō gratificante seu sine gratia gratum
faciēt. qm̄ hic grādis laq̄us hereticorū ut
ridem? in hoc cōcilio. **D**uodecima q̄o

Ruris q̄ et q̄les sunt irremissibiles i sp̄i
ritūsc̄m blasphemie. et de distictōe donorū
iter se a virtutib⁹ b̄titudib⁹ fructib⁹. xiiij. q̄o
Itē p̄ q̄ signa cognoscit̄ aduētus spūsc̄tūs.
ci in mētem. Quib⁹ insup argumentis sei
regulis p̄ban̄ spūs si ex deo sint. **C**xiiij. q̄o
Deniq̄ si q̄s posse scire certitudinalit
de se v̄l altero q̄ h̄eat sp̄m̄sc̄m̄ cū videam?
hereticos p̄m̄ptos ad moriēdū plus aliquā
q̄s fideles catholicos et vñ p̄cedit hoc. Uli
def enī qn̄q̄ in ip̄is hereticis gaudium ad
mortē. sed audiū efferrū plenū desperatiōis
et interne cōsolatiōis vacuū. In ip̄is v̄o ca
tholicis martirib⁹ gaudiū est charitate cō
ditū. humile. patēs benignū. plenū spea
q̄s fiducia. interl⁹ suauiter consolante.

Talia magis et magis occurrebāt specu
latiue tractādā. sed aliud tps et aliū locū ex
postulāt. Ipa retigisse satis fuerit. **F**ini
amus tādē in orōe et aduētū spūsc̄tū in nos
dep̄cātes dicam? eide. **V**eni sc̄tē spūs. qm̄
in die bona venim⁹ ad te. reple tuoꝝ corda
fidelū. et tui amoris in eis ignē accēde. qm̄
igne misit dñs in terrā et voluit vehemeter

accēdi. et celestib⁹ desideriū accēsi. fontem
vite sūtiāmus et ad ip̄m veniam? p̄stāte eo
qui est benedictus in secula. Amen.

Qm̄ dies pentecostes dies est iubilens
gratia remissionis et indulgētie. rōabiliter
indulgētias nūciari solitas denuncio.

Explicat sermo factus corā cōcilio con
stantiē. p̄ dñm. Lācellariū p̄siciū. In die
sc̄tō p̄ete. vii. Julij. Anno dñi. M. ccccvi

Incipit tractatus

p̄tulit et valde notabilis eiusdem magistri
Joh. de gerson de p̄ntib⁹ dñi Iesu verbis

Tene ad me oēs qui labora
tis et onerati estis et reliqua
Salutare nobis est frēs cha
rissimi cū omni veneratione
edicare cū nulla tñ possimus
rōne p̄prehēdere magnū hoc pietatis sacra
mentū qđ manifestū ē in carne et apparuit
in mūdo q̄ vic̄ ih̄s xpus venit in hūc mū
dū p̄tōres saluos facere et q̄rere qđ pierat.
Venit aut̄ non qualis erat a principio cre
ator et index omnīus seculorū. sed q̄lis nob̄
cōgruebat. sicut speciosus forma p̄filiis
boim. ita copiosus et diues in mia. sup̄ om
nes qui innocant illum. Venit tanq̄ sal
uator p̄ pditūs redēptor p̄ captiuis. rex p̄
militib⁹. dñs p̄ seruis. diues p̄ paupib⁹. me
dicus p̄ egrotis. ybi sicut nullū ab infirmi
tate liberū inuenit. ita p̄ saluatiōe oīm ad
uenit. Venit flos floꝝ dux morꝝ. venie ve
na. fons pietatis et gracie. pafes domui. Ja
cob in absolutiōem p̄tōrū et menstruate.
Venit tanq̄ doctor bon⁹. magister pi⁹. p̄d.
cator veritatis et mie. mitis et humiliis cor
de. Venit de solio maiestatis de sinu dī pa
tris. et qđ ibi hauserat de fonte pietatis / H
eructauit nobis. **E**c qđ hoce ē potuit ni
si charitas? Ipa est q̄ sola cōmonit viscera
mie dei nostri. q̄ mitteret nob̄ liberatorem
et p̄pugnatoꝝ qui liberaret nos de seruitu
te diaboli q̄ opp̄ssi eram⁹. Testaf h̄ apl̄us
vbi ait. P̄ opter nūmā charitatē suā q̄ dī
lexit nos. deus pater fillū suū misit. Itēz p̄
prio filio suo nō p̄cepit. Hac charitate sua
vrgēte dei fili⁹ venit de celo. hac vrgēte su⁹
spēdi se pm̄sit in ligno. Hac vrgēte descen
dit̄t suos educeret q̄ captiuī tenebantur i
infernō. **H**anc ipse et verbo docuit. et
exēplo cōfirmauit. et p̄p̄i sanguinis effusi
one siguit Hā significauit et loco. Ul̄rbo